

Sammanfattning:

Placeringsstillgångarnas belopp, allokering och avkastning i slutet av det första kvartalet år 2013

Placeringsbeståndet fortsatte att öka i en gynnsam marknadsmiljö

I slutet av mars 2013 uppgick det sammanlagda beståndet av arbetspensionsplaceringar till 154,8 miljarder euro. Placeringsbeståndet ökade stabilt hos samtliga grupper av arbetspensionssammanslutningar främst i och med den goda avkastningen. Ökningen var sammanlagt 5,2 miljarder euro. Denna utveckling under årets första kvartal ger en god grund med tanke på resten av året. Åren 2004 - 2012 har den genomsnittliga årliga tillväxten för placeringsbeståndet varit 7,7 miljarder euro.

Till ökningen av placeringsbeståndet bidrog den goda utvecklingen på finansmarknaden i början av året. Centralbankernas stödåtgärder har fortsatt att backa upp den internationella finansmarknaden, i synnerhet aktiemarknaden. Skuldebrev med kreditrisk har också klarat sig bra, bättre än statslånen med gott kreditbetyg, som ställvis lidit av en höjning av räntenivån. Centralbankernas stöd behövs också i fortsättningen, eftersom det ekonomiska sentimentet fortfarande är osäkert. En raskare ekonomisk tillväxt, särskilt i euroområdet, låter vänta på sig. Dessutom kräver hanteringen av skuldskrisen i Europa ännu fortsatta åtgärder.

Förändringarna i allokeringen inom branschen tyder på en förbättrad risktolerans

Mer aktier, mindre ränteplaceringar och stabila fastighetsplaceringar

Vid utgången av mars 2013 var allokeringsstrukturen för hela placeringsbeståndet följande (inom parentes situationen i slutet av år 2012): ränteplaceringar 44,9 % (46,5 %), aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar 44,5 % (42,7 %) samt fastighetsplaceringar 10,6 % (10,8 %).

Från penningmarknadsplaceringar till aktier

Branschens allokering i aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar ökade med 1,8 procentenheter, sammanlagt 5,1 miljarder euro. Penningmarknadsplaceringarna minskade med 2,0 miljarder euro. Förändringen är typisk i en stigande marknadsmiljö, där aktieplaceringarna genererat värdeökning. Den goda utvecklingen på finansmarknaden och förväntningarna på att trenden ska fortsätta har förbättrat risktoleransen. Tillgångar har flyttats över från (inhemska) penningmarknadsplaceringar med låg risk som lätt kan omvandlas i pengar till aktieplaceringar (utanför euroområdet). Minskningen av penningmarknadsplaceringarna härrörde till stor del från bolagens portföljer, men också från portföljerna hos aktörerna inom den offentliga sektorn. De noterade aktierna ökade i portföljerna för samtliga grupper av arbetspensionssammanslutningar.

Justeringar inom aktieallokeringen: mer noterade aktier (inkl. fonder) och hedgefonder, mindre övriga aktieplaceringar

Den förbättrade risktoleransen syns också i en kraftigare ökning av hedgefondplaceringarna än tidigare. Fastän andelarna för noterade aktier (inkl. fonder) och hedgefonder har ökat, så har andelen för övriga aktieplaceringar samtidigt minskat i och med nedgången i nettovärdet på derivatinstrument. Ökningen av hedgefonderna och minskningen av övriga aktieplaceringar

härörde främst från bolagens portföljer men också från portföljerna hos aktörerna inom den offentliga sektorn.

Beståndet av investeringslån och ArPL-återlån har minskat, liten mängd nya lån

Beståndet av de finansieringsformer som pensionsförsäkringsbolagen erbjuder, dvs. investeringslån och ArPL-återlån, fortsatte att minska i början av år 2013. Det sammanlagda beloppet nya lån i euro var mindre än normalt. Situationen vittnar om att företagets tillgång till finansiering har hållits på en fortsatt god nivå.

Från inhemska objekt till objekt utanför euroområdet

Trenden på medellång sikt, förskjutningen mot länder utanför euroområdet, fortsatte under det första kvartalet år 2013. Förändringen i den regionala allokeringen bottenar i euroområdets skuldkris och den extremt låga räntemiljön, som lett till en aktiv överföring av placeringar till objekt med ett mer optimalt förväntat förhållande mellan avkastning och risk. Bland annat tillväxtmarknaden har erbjudit nya placeringsobjekt, i och med att den raskare ekonomiska tillväxten ger placerarna bättre möjligheter att generera avkastning. Under årets första kvartal skedde en förskjutning med 2,3 procentenheter inom hela branschen, då vikten för objekt utanför euroområdet steg till 44,6 procent och vikten för Finland minskade till 29,6 procent. Vikten för euroområdet (exkl. Finland) var på samma nivå som i slutet av år 2012: 25,9 procent.

Placeringarna i Finland vid variationsintervallets nedre gräns - bolagen minskade sina penningmarknads- och aktieplaceringar

Då man betraktar utvecklingen av andelen placeringar i Finland från slutet av år 2000 till utgången av det första kvartalet år 2013 kan man se att den nuvarande allokeringen ligger klart vid den nedre gränsen av variationsintervallet (28,6 % - 59,1 %). Branschens placeringar i Finland minskade under det första kvartalet med sammanlagt 1,9 miljarder euro. Denna minskning och de övriga förändringarna under årets första kvartal i fråga om de inhemska placeringarna härör nästan enbart från arbetspensionsbolagens åtgärder inom den privata sektorn.

Den största inverkan på minskningen av allokeringen i inhemska placeringar hade penningmarknadsplaceringarna, vilka minskade inom hela branschen med sammanlagt 1,8 miljarder euro. Vid sidan av penningmarknadsplaceringarna syntes en nedgång också i fråga om övriga ränteplaceringar med sammanlagt 0,6 miljarder euro, då bestånden av investeringslån och ArPL-återlån minskade och Finska statens skuldebrev avyttrades. De största avyttringarna gällde emellertid aktier, där inställningen varierade mellan de olika grupperna av arbetspensionssammanslutningar: den privata sektorn sålde, inom den offentliga sektorn gick avyttringarna och förvärven jämnt ut.

Nya placeringar utanför euroområdet: den privata sektorn prioriterar noterade aktier och den offentliga sektorn placeringar i masskuldebrev

Branschens placeringar utanför euroområdet ökade med 5,8 miljarder euro under det första kvartalet i år. Tilläggsförvärven förklarar 70 procent av denna ökning, den resterande delen härör från förbättrade marknadsvärderingar. Den offentliga sektorn prioriterade i sina förvärv ränteplaceringar, finansinstitutens masskuldebrev och placeringsfonder, medan den privata sektorn med bolagen i spetsen föredrog noterade aktier (inkl. fonder).

Bolagen köpte statsobligationer inom euroområdet (exkl. Finland)

Vikten för branschens placeringar i euroområdet (exkl. Finland) bibehölls på samma nivå som vid utgången av år 2012, dvs. på 25,9 procent. Räknat i euro ökade dessa placeringar med 1,4 miljarder euro. Ökningen härrörde nästan i sin helhet från arbetspensionsbolagens tilläggsförvärv. De övriga grupperna av arbetspensionsförsäkrare sålde. Såväl bolagen i sina förvärv som den offentliga sektorn i sina avyttringar koncentrerade sig på masskuldebrev medan aktierna var föremål för mindre intresse. Tilläggsförvärven av ränteplaceringar gällde främst masskuldebrev emitterade av offentliga samfund (exkl. Finland), dvs. staternas och statsrelaterade emittenters masskuldebrev. Man kan göra flera gissningar om detta motstridiga beteende. En förklaring torde vara att aktörerna nu har olika syn på den kommande utvecklingen bland annat i fråga om utvecklingen av eurokrisen, den låga räntenivån och den ekonomiska utvecklingen. Dessa alternativa visioner realiserades i form av olika portföljer och förändringar i portföljerna.

Bra början på avkastningsåret

De åtta största arbetspensionsförsäkrarna lyckades bra i sin placeringsverksamhet under årets första kvartal. Totalavkastningen varierade mellan 1,2 % - 3,8 %. Den genomsnittliga totala avkastningen för de två största arbetspensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn var 3,6 %. För de sex största arbetspensionsbolagen var motsvarande siffra 2,6 %. Pensionsförsäkrarna inom den privata sektorn lyder under lagstadgade solvenskrav, medan pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn inte berörs av solvensregleringen.

Den bästa genomsnittliga avkastningsprocenten per grupp härrörde från aktieplaceringarna: offentliga sektorn 7,3 % och bolagen 5,9 %. Den offentliga sektorn har lyckats särskilt inom noterade aktier (7,8 %) och bolagen i sin tur såväl i fråga om icke-noterade (8,0 %) som noterade (6,4 %). Denna goda avkastning har sin förklaring i den rådande positiva globala utvecklingen på aktiemarknaden i början av året. Utöver den goda marknadsutvecklingen har en del av aktörerna lyckats i sina val och sin tajming vid justeringen och utökningen av aktieallokeringen. Också hedgefonderna har genererat en god avkastning (bolagen 3,6 % och den offentliga sektorn 3,2 %). Den mer anspråkslösa avkastningen på ränteplaceringar bottenar i sin tur i den exceptionellt låga räntenivån.

Den goda avkastningen syns också på lång sikt. Den genomsnittliga årliga realavkastningen för hela branschen är 4,0 procent räknat från början av år 1997 till utgången av 2013 års första kvartal. För arbetspensionsförsäkringsbolagen är motsvarande avkastningsprocent 3,8 och för pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn 4,3. Pensionsmyndigheten använder i sin baskalkyl som en antagen realavkastning på lång sikt 3,5 procent.

Stark solvens

Under årets första kvartal var solvensen på en stark nivå och stärktes ytterligare för nästan samtliga aktörer. Solvensen har beräknats på nytt enligt den solvenslagstiftning som trädde i kraft från början av år 2013. Den visstidslag som stiftades till följd av finanskrisen gällde till utgången av år 2012.

Utsikter för resten av året

Bland pensionsförsäkrarna råder en rätt enhetlig syn på den förväntade utvecklingen av placeringsavkastningen under resten av året. Utvecklingen väntas vara måttligare än under det första kvartalet. Bakom detta ligger bland annat följande bekanta oroskällor: osäkerheten beträffande den globala ekonomiska tillväxten och de fortsatta skuldproblemen i euroområdet.